

Профорієнтація у старшій школі

У старшій школі проводячи профорієнтаційну роботу головний акцент зроблено саме на формуванні здібності до свідомого вибору професій. Робота будується на принципах поступового розширення діапазону знань про світ професійної діяльності та уявлень щодо особистісних інтересів та можливостей дітей.

З метою вивчення думки учнів щодо спец предметів та предметів шкільного компоненту, що вивчаються вданому класі було проведено анкетування.

Отримано такі результати:

1. Для чого ви продовжили навчання у старшій школі?

Більшість учнів відповіли:

- підготуватися до майбутньої професії, до роботи на сучасному підприємстві, отримати професію та правильно вибрати майбутню професію, розкрити свої здібності, пізнати свої можливості.

2. Чи пов'язуєте Ви свої майбутні професійні плани з предметами, що вивчаєте у школі?

- навички і знання з навчальних предметів знадобляться у моїй майбутній професії, під час навчання у ВНЗ, а також навички і знання з предметів знадобляться в житті незалежно від обраної в майбутньому професії.

3. Чи задоволені Ви обсягом знань, що отримали з навчальних предметів, курсів за вибором?

- дуже задоволений (на) , задоволений (на), але маю пропозиції.

4. Як ставляться ваші батьки до навчання у старшій школі?

- вважають, що це допоможе мені підготуватися до майбутньої трудової діяльності, вибір зроблено за порадою батьків.

- вважають, що, вивчаючи спец предмети у старшій школі, можна отримати корисні для життя навички.

5. Як ви збираєтесь реалізувати отримані знання у перспективі?

- Навчання у ВНЗ.

6. Виберіть ті, що, на Ваш погляд, необхідні для навчання вданому класі:

- Укр. мова;

- Алгебра;

- Геометрія.

7. Не є необхідними для вивчення в даному класі:

- Етика;

- Художня культура;

- Астрономія

8. Які предмети шкільного компоненту, що Ви не вивчаєте, Вам хотілося б вивчати?

- Креслення;
- Економіка

Вправа “Скринька”

Мета: навчити учасників правильно приймати рішення, враховуючи усі “за” та “проти”.

Хід проведення: Учням та їх батькам пропонується вибрати одну із трьох скриньок (діти можуть радитися з батьками). Скриньки червоного, білого та чорного кольорів. У першій скринці – яблуко, у другій – лимон, а третя – порожня. Ніхто не знає, що знаходиться в скриньках.

Питання для обговорення:

- Чому ви обрали цю скриньку?
- Чого вам не вистачало, щоб прийняти рішення?
- Що ви відчули, коли побачили вміст скриньки?
- Чи були це приємним для вас?

Після обговорення підвести підсумки. Коли ми приймаємо рішення, потрібно мати достатню кількість інформації. Тому і робимо свій вибір за кольором, порадами оточуючих, навмання. А це відповідно і приводило до розчарувань.

Вихователь: Діти, приблизно кожен третій помиляється у своєму виборі, і кожен зізнається, що не зовсім задоволений, і якщо б починати все спочатку, то, напевно, пішов би іншою стежкою. Чому ж так багато молодих людей помиляється у своєму виборі? Як ви вважаєте?

Відповіді дітей:

- «тиснуть» батьки;
- ідуть за модою;
- не мають достатньої інформації про професію, яку обрали;
- вибирають «за компанію»;
- не мають здібностей і нахилів до цієї професії тощо

Що саме впливає на вибір дитини?

1 Позиція батьків

Дуже часто саме батьки приймають рішення стосовно обрання майбутньої професії дитини, адже вони несуть відповідальність за те, як складеться життя їхньої дитини. Батьки хочуть, щоб їхнє чадо працювало менше і заробляло більше, щоб їх дитина була щаслива коли йдете на роботу, а після роботи додому. Тому дуже важливо спілкуватися з своєю дитиною, говорити їй про ваші вподобання, щоб в сумісному діалозі ви зрозуміли, яку професію врешті-решт вам краще обрати.

2 Позиція друзів.

Друзі, спілкуючись, знають слабкі і сильні сторони Вашої дитини, тому можна вислухати і їхню думку. Але намагайтеся не допустити, щоб ваша дитина пішла до економічного лише тому, що її друг (чи подруга) вирішили вступити саме в цей вуз. Або хтось сказав, що бухгалтери «гребуть» гроші лопатою.

Намагайтеся допомогти вашій дитині мати свою власну думку і дотримуватись її. Не бійтесь, що вона втратить друга через власну думку. Вірні друзі залишаться навіть, якщо вони будуть працювати, чи вчитися в різних місцях. Тому майте власну думку.

3 Позиція вчителів, шкільних педагогів.

Спостерігаючи за поведінкою, навчальною та поза навчальною активністю учнів, досвідчений педагог знає багато такого про вашу дитину, що приховано від непрофесійних очей і навіть від Вас. Можливо, ваша дитина грає на гітарі і вирішили іти до інституту культури, а вчителька з мов каже, що у неї є здібності до мови. Тоді задумайтесь, чи надалі цим ремеслом музиканта ваша дитина зможе заробляти, грати по 5-7 годин в день, а не лише для задоволення.

Прислухайтесь до порад і врахуйте їх при виборі, це важливо.

4 Здібності.

Здібності - це особливості людини, що виражають її готовність до оволодіння бажаною професією і до її успішного виконання. Про своєрідність здібностей

свої дитини треба судити не тільки по успіхах у навчанні, але і по досягненнях в різних видах діяльності у школі, вдома, гуртках та секціях. Наприклад: у вашої дитини гарна пам'ять, це може допомагати при вивченні великих об'ємів інформації. Треба з'ясувати, які здібності має саме ваша дитина (вони є в кожного, але різні), це як маячки, які слід враховувати капітану, щоб прокласти вірний шлях кораблю.

5 Схильності

Схильності проявляються в улюблених заняттях, на які витрачається більша частина часу вашою дитиною. Це інтереси, підкріплені певними здібностями. От у вашої дитини, наприклад, гарне логічне мислення, їй може подобатись математика, або фізика, або моделювання. Дуже добре! Придивіться у яких професіях це можна застосувати, адже тоді робота буде розвивати її. Найвища насолода - це насолода від творчості і, від улюбленої праці.

6 Бажання здобути суспільне визнання.

Плануючи трудовий шлях разом зі своєю дитиною, дуже важливо подбали про реалістичність її домагань. Це досягається реалістичним порівнянням (бажано не занижувати оцінку здібностей і не завищувати її). Бажання бути директором похвальне, якщо ви усвідомлюєте всю відповідальність і можете працювати майже 24 години на добу.

7 Інформованість.

Важливо подбати про те, щоб інформація, яка знайдена вами та вашою дитиною про ту або іншу професію, не виявилася перекрученою, неповною, однобічною. Тоді ви можете врахувати її при виборі професії.

8. Особисті професійні плани

ХОЧУ + МОЖУ + ТРЕБА = ПРАВИЛЬНИЙ ВИБІР ПРОФЕСІЇ

У цій формулі три величини.

Хочу – це все, що мені подобається, до чого лежить душа.

Можу – це все, що мені під силу, згідно моїх здібностей.

Треба – це те, що потрібно для ринку праці (суспільства, країни тощо).

Вправа «Валіза в дорогу»

Хід проведення: На дошці прикріплена валіза, намальована на ватмані.

Соц. пед. пропонує учням та батькам заповнити цю валізу речами, які на їх погляд допоможуть досягти успіхів у житті та кар'єрі.

Відповіді записуються на стікерах і прикріплюються до валізи.